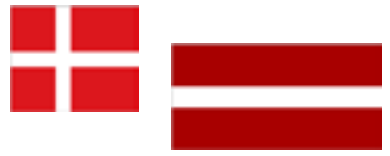

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

nr. 1. marts 2017 25. årgang ISSN 1901-5720

Indhold

Festaften i Ålholm Kirke	3
Julemøde på Ambassaden	5
De lettiske landsbyskoler	6
Hvordan har skolerne på landet i Letland det?	7
Ordinær generalforsamling	11
Pionerer Mod Øst	13
Nyheder fra Latvian Institute	18
Dialogmøde	25
Allan Fisker takker af	27
Bestyrelsen	28
Foreningen....	29
Nyttige adresser	30
KALENDER for 2016	31

Husk kontingent!
Har du betalt for 2017?
Du kan betale med giro,
eller med bankoverførsel

Se detaljer side 29

*Forsidefoto af koncertsal:
Liepājas koncertzāle Lielais dzintars / Concert Hall Great Amber.
Liepaja region Tourism information centre*

Deadline for næste nummer er 1. juni 2017

Festaften i Ålholm Kirke

I januar måned blev der afholdt koncert i anledning af Foreningen Danmark-Letlands 25 års jubilæum. Det kendte lettiske kor, "In Corde Meo", tidligere Københavns Lettiske Kor, gav koncert i Aalholm Kirke. Dirigent var Sabine Soida og ved klaveret sad Raivis Zandovskis. Repertoiret var skandinaviske sange, lettiske folkesange og nyere lettiske værker.

I en pause takkede Letlands ambassadør i Danmark, Kaspars Ozolins, for samarbejdet med Danmark-Letland Foreningen og takkede Ålholm Kirke for at vi måtte være der og koret kunne få lov til at synge.

Det var en meget stemningsfuld og dejlig koncert i den meget smukke og enkle kirke, hvor koret sang med stor kraft og unge stemmer oppe foran alteret. Gamle lettiske folkesange vekslede med velkendte danske sange, som f.x. "Plukke plukke dugget strå", og "Nu er våren fuld af sang".

Vi var 79 personer i alt, medlemmer fra foreningen Norden og nogle af menigheden fra Ålholm Kirke og mange af vore egne medlemmer.

Efter koncerten blev alle inviteret til at deltage i en hyggelig sammenkomst i de tilstødende lokaler, hvor der blev serveret kaffe og kage og lettisk balsam. Man kunne også købe strikvarer fra Letland, fine sokker og vanter i smukke mønstre som lettiske kvinder ude på landet i omegnen af Rite Folkehøjskole havde strikket.

Som et ekstra indslag blev der afholdt en quiz. To grupper med 3 danskere og 3 letter skulle svare på ti spørgsmål. Det var den lettiske gruppe med tre unge fra koret som vandt over danskerne med 1 point.

Stemningen ved kaffebordet var livlig og munter og folk havde travlt med at snakke. En rigtig hyggelig aften, tak til alle de medvirkende.

LN

Kirkens præst Ole Petersen holder velkomsttale og Kirsten Gjaldbæk fortæller om foreningens 25 års jubilæum

Julemøde på Ambassaden

Den Lettiske Ambassaden havde inviteret til julemøde. Her hygger medlemmer af Lettisk-Dansk Forening og Foreningen Danmark-Letland sig sammen.

De lettiske landsbyskoler

Børn og lærere i de lettiske landsbyskoler frygter regeringens sparekniv.

*Kuldīgas Aļeternatīvās sākumskolas
Padures filiāle*

Siden 2002 har Letland haft en stor plads i mit hjerte, og siden 2016 har jeg støttet en lille landsbyskole med månedlige donationer. Skolen i Kurzeme er lukningstruet ligesom flere andre, fortæller flere lærere fra skolen.

38 af den lille landsbyskoles elever har i en smuk og vel-skrevet rapport med titlen ”Mit Letland” – ”Mana Latvija” fortalt om at være barn i Letland, at være stolt af sit fædreland, at stå sammen i med - som i modgang, at værne om sin familie og kæmpe for en vigtig sag; nemlig de små landsbyers eksistens.

En dreng på 10 år skriver, at det er så trist, at regeringen ikke har økonomiske midler til at opretholde de små skoler på landet. Ja, som han skriver: ”Engang var skolen her på landet indrettet i en herregård, men den forfaldt mere og mere, og skolen måtte flytte til en anden landsby, og hvor er det trist at se, at herregården forfalder, og parken rundt om herregården bliver ikke passet. Det er mit håb, at den lettiske regering vil holde hånden over vore små landsbyskoler - der bor også mennesker uden for Riga.”

En dreng i 6. klasse skriver : ”Der bor i dag 1.950.000 ind-

byggere i Letland (nov . 2016). Ja, jeg ved, at mange letter er rejst til andre lande for primært at tjene flere penge end i Letland. Det er mit håb, at I en dag vender hjem igen, så at der kommer flere børn i vore skoler, og jo flere vi

er sammen, jo stærkere står Letland fremover.”
Værn om de små lettiske skoler !

Oplev trygheden på skolen:

<https://www.youtube.com/watch?v=MZukFrdbQ4k>

<https://www.youtube.com/watch?v=bQapx9RjHII>

Olav Ernstsén

Hvordan har skolerne på landet i Letland det?

Flere medlemmer har stillet dette spørgsmål, og da det er meget forskelligt, hvad der berettes, stillede jeg spørgsmålet bl.a. om lukningen af de små landsbyskoler videre til en af mine bekendte, der er ansat i administrationen i Rigas skolevæsen og kender de formelle regler i lovgivningen.

Signe Neimane, administrativ leder inden for Rigas kommunale skolevæsen. Hun bor i sine bedsteforældres gamle hus laaangt ude på landet i retning af Bauska, og kører frem og tilbage til Riga hver dag på arbejde. Hendes svar på spørgs-

målet: Hvilke regler er der for skolelukninger? følger her i oversættelse:

”Beslutningen om at lukke skoler kommer fra de lokale myndigheder. De driver skolerne, og hvis der kun er 5 elever i en klasse, kan normal undervisning ikke finde sted. Så meget små skoler bliver lukket. Omkostningerne ved at drive sådanne skoler er for høj. Når der har været en skolelukning, så bruger de lokale myndigheder, som er kvikke nok, skolens lokaler til at afholde kurser for voksne og forskellige kulturelle arrangementer. Ikke så kloge myndigheder/forvaltninger lader bygningerne stå tomme!

Mange (secondary schools) skoler for de ældre årgange (ca 5.-10. Klasse) bliver ændret til at være grundskoler for de yngste klasser. Politikerne siger, at grundskolerne skal være så tæt som muligt ved de steder, hvor folk bor. Men undervisning for de ældre klasser skal være i større byer. Situationen er forskellig fra region til region. For eksempel er der i min landsby en (secondary school) skole for de ældre klasser med mere end 300 elever. Folk synes, det er et godt sted at bo – ikke langt fra Jelgava og Riga. Så vi har mange unge familier.

Situationen er anderledes i regioner, hvor der ikke bor mange mennesker, især på steder hvor der var landbrugs-kollektiver, der er der nu måske fem jordbrugsejere, og de har ikke brug for mange folk til at arbejde på deres gårde. Så folk flytter ind til byerne eller emigrerer. Befolkningen i sådanne regioner er normalt de ældre ejere af boligerne, og de er fattige, for der er ingen arbejdspladser, og deres pensioner er meget lave.

Letland er ikke et meget stort land, så jeg synes ikke, at det er et problem, at elever skal køre med bus ind til skolerne.”

Signe Neimane

En anden problematik, som forrige år blevet heftigt diskuteret i nogle små tyske aviser, hvor man havde venskabsby-kontakter til små byer i Letland, var problemerne, når

foto: Juris Gluhaničs

børnene skulle begynde i skolen. Det blev i medierne til, at hvis børnene ikke mødte op med skoletasker pakket med det rigtige udstyr, så fik de ikke lov at komme i skole!

Da jeg syntes, det lød skræmmende, men på den anden side så, hvor meget (skoletasker/rygsække med indhold af hæfter, farveblyanterne osv.) tyskerne samlede ind og sendte til Letland, ønskede jeg at vide lidt mere, og derfor skrev jeg til en lettisk bekendt, som er skoleleder på en grundskole, langt ude på landet i Skujene, og jeg fik følgende meget opklarende svar fra hende:

”Det var da en interessant artikel! I Letland er alle ”grundmaterialer”, såsom skolebøger og særlige arbejdshæfter betalt af staten, men almindelige skrive/regnehæfter, blyanter og andet skrivemateriale, sportstøj og andre personlige ”hjælpemidler” skal man selv betale. Det betyder, at man er garanteret undervisning, men samme udgangspunkt og

social status skal forældrene sørge for, og det kan føre til uligheder. Til de socialgrupper, som har svært ved at få indkøbt alt til brug i skolen, findes der også hjælp fra staten. Men der er ikke nok til at finansiere det hele. Så er det at NGO-erne ser det som deres opgave at hjælpe yderligere. I vores skole var der også en gang sådan nogle rygsække til de yngste elever. Det var som juleaften for børnene, og forældrene blev lettet for en tung byrde, da det for mange koster mere end en månedsløn at sende et barn i skole første gang. Jeg kan godt forstå, at det er nødvendigt med hjælp i sådan et tilfælde for nogle familier, men at sige, at man ikke kan komme i skole, det er ikke sandt. Enhver, som har brug for en grundlæggende skoleuddannelse, vil altid være velkommen i skolen, og vi gør alt for, at man også kan få det mest nødvendige gratis fra skolen.”

For mig er det vigtigt, hver gang jeg støder på nye oplysninger i medierne, selv at spørge hos bekendte eller venner i Letland, hvordan de mon ser på den sag og om de kan forklare mig sammenhænge eller baggrunde. Og lige disse to svar fik jeg nu lyst til at dele med andre medlemmer.

Kirsten Gjaldbæk

Ordinær generalforsamling

Brønshøj, den 04.03.2017

I December nummeret af bladet blev der indkaldt til ordinær generalforsamling i Foreningen Danmark-Letland. Tirsdag den 4. april kl. 19.00 i "Kulturhuset Kilden", Nygårds Plads 31, Brøndbyøster. Her følger endelig dagsorden.

Offentlige transportmuligheder: bus 9A, bus 13 eller S-tog: Brøndbyøster St.

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Det reviderede regnskab
4. Forslag fra bestyrelsen
5. Forslag fra medlemmer (skal jf. vedtægterne være indsendt skriftligt inden 15.februar, ingen modtaget)
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen
8. På valg er: Kirsten Gjaldbæk, Anita Vizina-Nielsen, Anda Dyrlund-Parbst, Niels Bendix Knudsen (alle villige til genvalg)
9. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen, Anita Vogelius er villig til genvalg, Holger Pyndt opstilles til valg
10. Valg af revisor, Helen Hansen (villig til genvalg), revisor-suppleant Dora Bentsen (villig til genvalg)
11. Eventuelt

Foreningen Danmark-Letland holder generalforsamling fra kl.19.00 til 20.00.

Husk, at kun medlemmer, der har betalt kontingent for år 2017, har stemmeret ved generalforsamlingen.

Kl. 20.00 er der spisning af smørrebrød (der skal skriftlig bestilling forud, stk. a' 30.00 kr.). 1 stk. drikkevare incl. Desuden serveres der kaffe og lidt sødt.

Kl. 20.30–21: Indtryk fra foreningens start i 1992 ved Lisbet Dyrhøj, Dora Bentsen og Anne Fraxinus, der var blandt "pionererne" i starten.

Tilmelding til spisning på nedenstående slip eller tilsvarende lap papir, der sendes pr post til Lis Nielsen, Rosenlundsvej 8, 3650 Ølstykke, eller med mail til lis.hazel.nielsen@skolekom.dk senest den 30. Marts 2017.

På bestyrelsens vegne
Kirsten Gjaldbæk

Jeg tilmelder mig herved til fællesspisningen ved generalforsamlingen den 4. april 2017, og ønsker

_____stk smørrebrød a' 30 kr, som betales i forbindelse med spisningen.

Sidste frist for tilmelding 30.marts

NAVN _____

Pionerer Mod Øst

Niels Tolstrup har skrevet en bog om starten af færgedriften mod øst til Balticum. Han har interviewet mange af de forskellige folk, som har været beskæftiget med sejladsen og fundet nogle gode historier. Niels Tolstrup var direktør for Let Line (udlånt fra DSB Rederi A/S) og senere driftsansvarlig for alle DSB Rederiets/Scanlines` fragtruter, herunder udbygningen af ruterne på Balticum fra Scandinavien og Tyskland.

Jeg har fundet nogle interessante udpluk fra hans beretninger.

Niels Tolstrup fortæller at det var en mand som hed Jan Eilersen, der fik ideen til at lave en skibstransport til de Baltiske lande. Han var uddannet dykker og havde været

M/F Prinsesse Anne-Marie

i frømandskorpset. Sammen med to andre mænd fik de i 1991 startet Let Line A/S som var et driftsselskab. I 1992 kontaktede man DSB og her kom Niels Tolstrup ind i billedet. Man indgik aftale om en prøveperiode med DSB for at se om der var kunder nok.

I begyndelsen sejlede man fra Køge med skibet m/f ”Prinsesse Annemarie”. Annemarie, som var 33 år, blev ombygget så det kunne tage passagerer og fragt. Den havde tidligere sejlet mellem Aarhus og Kalundborg. Der var små kahytter i bunden med meget larm fra motoren, og uden bad og toilet. På salondækket blev der etableret nogle soveområder med et antal køjer med forhæng.

På kajen i Køge fik man installeret en skurvogn så rederiet havde et kontor hvor de kunne udfærdige papirer, idet Balticum jo ikke var medlem af EU, og derfor var der både politi og told involveret. Alle var klar over at der var tale om en prøveperiode.

Lastdækket var fyldt fra første færd, mens der sjældent var udsolgt på passagersiden. Engang var det Russiske Statscirkus ombord, og der var kameler og såkaldt vilde dyr med. Så man skulle have fat i veterinærkontrollen i København. Det viste sig at de vilde dyr slet ikke måtte komme ind i Danmark og optræde og derfor måtte sendes retur. Senere viste det sig også at to af kamelerne havde mund og klovsyge, og derfor måtte i karantæne.

Rederiet sejlede under DIS og fik nettoløn, men i realiteten blev besætningen ansat midlertidigt i Let-Line A/S baseret på en overenskomst med Dansk Jernbaneforbunds søfartsafdeling.

Et besætningsmedlem, John Høeg, fortæller, hvordan han har gode minder fra den tid, og hvordan de arbejdede godt sammen. ”Men det var dog også hårdt. Værst var det når de sejlede i is. Så kunne de hele tiden høre isen skure mod skroget. For at kunne sove måtte de bruge både ørepropper og høreværn. Så havde officererne det bedre, for de sov så højt oppe, at de intet kunne høre.”

Men der var forskellige problemer. Engang bemærkede besætningen at der var noget galt med en af de tomme trailere om bord. Det viste sig at der var 16 irakere inde i traileren. Besætningen fik dem op og bespiste dem. Besætningen informerede politiet som stod og tog imod dem, da de nåede Køge.

Samarbejdet med de officielle myndigheder gik ellers fint, men krævede lidt fantasi fortæller Leif Andersen. På et tidspunkt krævede myndighederne i Riga, (man sejlede til Riga på det tidspunkt) at se et såkaldt "Rottecertifikat". Det skulle skibet ikke have ifølge de danske myndigheder. Men Riga blev ved med at forlange det. Så gik overstyrmanden ind på kaptajnens kontor og lavede sit eget "Rottecertifikat". Der skulle naturligvis et flot stempel på, og hvad gør man så? Jo, på kontoret var en flaske Gammel Dansk med den flotte prop. Dyppet i blæk virkede den som et flot officielt stempel og myndighederne accepterede dette.

På færgen var der tryghed og besætning og passagerer spi-

Havneområde i Liepaja

foto: Karotas Cietums

ste sammen og det var hyggeligt. Man var også fri til at tage et glas i baren.

En vinter blev havisen tykkere og tykkere og engang da de skulle ind mod Riga kunne de pludselig se en masse mennesker ude på havisen. De fiskede og de ikke så meget som blinkede med øjnene da "Prinsesse Anne- Marie" sejlede forbi dem, bare nogle meter væk. Skibet blev også brugt som isbryder, men engang gik det galt. "Anne-Marie" sejlede forrest og brød isen og en tysk coaster fulgte i hælene. Pludselig sad "Anne- Marie" fast men coasteren havde ikke holdt afstand og bragede ind i "Anne Marie". Der gik heldigvis ikke hul. Men den skulle repareres og så gik der tid.

På et tidspunkt da isen var for tyk brugte man også Ventspils havn, men myndighederne var ikke nemme at arbejde sammen med, det foregik med en riffel i ryggen. Så var det nemmere at komme til Liepaja havn. Der var ikke så mange formaliteter. Denne havn havde været en lukket sovjetisk flådehavn og der havde været mange ubåde stationeret der. Kun kort tid inden m/f "Prinsesse Anne -Marie" anløb var havnen fuld af sunkne ubåde, men disse forsvandt hurtigt. Til gengæld var byen fuld af 5000 russiske soldater som boede under kummerlige forhold. Det blev besluttet at bruge Liepaja havn, det tog kortere tid end turen til Riga. Besætningen på skibet var mest ansatte hos DSB, men der kom efterhånden også letter og gode venskaber opstod. Der var to driftsbesætninger på færgen. Normalt sejlede de i en uge og havde fri i en uge. Der var ikke den store forskel på arbejdsforholdene. Skibsfører Hansen var tæt på pensionen og havde måske et mere afslappet forhold til meget. Han var en stor hobbyfisker og det var meget normalt at han bødede sine fiskegarn i sin kahyt under overfarten. Kahytten lå jo side om side med broen så med åben dør kunne man holde kontakten. Man kunne også se at hans bunkers forbrug var større end på det andet hold også selvom han brugte mere tid på en overfart. Det undrede man sig over. Bunkers forbruget fik man en forklaring på ved den sidste tur. Niels Tolstrup tog selv med for at sige far-

vel til samarbejdspartnere og skibets besætning. Pludselig natten før ankomsten til Køge kunne han mærke at skibets motor slog ned samtidig med at skibet drejede ret kraftigt. På med tøjet og op på broen. Her var det mørkt men stor aktivitet. Nogle folk var i gang med at sænke MOB-båden i søen og flere sejlede med den ind til en lille ø nogle få hundrede meter væk. Det viste sig at skibsfører Hansen havde en gammel mor, der boede på Christiansø og hende skulle han nu besøge, som han nok har gjort flere gange før. Dette lille optrin tog vel en time - som skulle indhentes med høj fart før og efter. Det var forklaringen på det store bunkers forbrug.

I begyndelsen manglede balterne alt og der var stor fantasi blandt kunderne. En af de lettiske kunder havde en lille varevogn og han kom regelmæssigt og købte svenske flødeboller, som han distribuerede til hele Balticum.

Da prøveperioden var slut med DSB og man kunne bevise at det havde været en stor succes ville DSB ikke være med mere. Det endte med at blive politisk og trafikminister Jan Trøjborg ønskede mere klarhed over forløbet før han ville lade DSB fortsætte. Trods stort pres fra blandt andet fagforeningerne og Trøjborgs eget socialdemokratiske bagland, fastholdt han sin beslutning med ”måske kunne DSB senere træde ind i Let Line igen.”

Meget sjovt at tænke på, at Scandlines et par år efter købte Amberline, som var en slags efterkommer af Let Line og at skandalefærgerne Ask og Urd nogle år senere blev sat ind på Baticum ruten. Netop de to færger var en af grundene til at DSB Rederi måtte trække sig ud af Let Line.

LN

Pionerer mod øst
Niels Tolstrup
Nautilus Forlag
Anker Egelundsvej 1, 2800 Lyngby
E-mail: forlag@polyteknisk.dk
www.nautilusforlag.dk

Nyheder fra Latvian Institute

Riga-Gauja er i 2017 valgt som europæisk Gastronomi region!

Det er i den forbindelse interessant at bemærke, at én ting i Letland er helt fremtrædende - stort set alle fødevarer kommer fra naturen lige uden for døren. Birkesaft i det tidlige forår er den perfekte olie til at løsne de rustne knogler, mens floraen fra marken er krydderier for en ret eller en kande te. Fra den nærliggende skov kommer kødet og en bred vifte af nødder og bær. Og en bæk, en sø eller havet giver en overflod af fisk.

Disse traditioner er stadig i live i dag. Fødevarer lige fra naturen er ikke kun normen hjemme, men i stigende grad findes de på menuerne i de fineste restauranter. Service - tallerkener og skåle lavet af træ, ler, sten og glas - alle naturmaterialer, er også en unik tilføjelse til en verden af lettisk gastronomi. Dette og meget mere agter de at præsentere her i 2017, hvor Riga-Gauja er europæisk Gastronomi region.

3. europæiske kor festival 16-23 juli, 2017 i Riga

Efter den store succes med Verdens kor festival i 2014 - med 460 internationale kor og 27.000 deltagere fra 73 nationer, den største kor festival nogensinde vil kor fra hele verden igen rejse til Letland for at fejre den 3. europæiske korfestival i Riga.

Og med sin imponerende historie med lidenskabelig sang, er Riga det ideelle sted for denne begivenhed.

Letland er kendt som det land, der synger, og der er mange grunde! Fra Dainas folkeviserne og den lettiske sangfestival begge anerkendt af UNESCO og til »Den syngende revolution» i de sidste år under Sovjetunionen. Vores operasangere, dirigenter, musikere og komponister optræder på de fornemmeste scener i verden.

Mere om arrangementet og tilmelding:

<http://www.interkultur.com/events/european-choir-games/riga-2017/>

Se video: <https://www.youtube.com/watch?v=se2vpIUHvGk&t=2s>

Deltagende grupper:

Armenien, Belgien, Bulgarien, Brasilien, Canada, Kina, Kroatien, Tjekkiet

Danmark, Estland, Færøerne, Finland, Tyskland, Grækenland

Storbritannien, Ungarn, Israel, Italien

Letland, Rusland

Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Sydafrika, Spanien, Schweiz, USA

<http://www.interkultur.com/events/grand-prix/riga-2017/>

Koncertsale i Letland

I løbet af de sidste par år, er Letland blevet rigere på grund af nye regionale koncertsale i verdensklasse i Cēsis, Rēzekne, Liepāja og Jūrmala.

Cēsis Concert Hall

Cēsis Koncertsal åbnede dørene i maj 2014 og den byder på koncerter med de dygtigste musikere, professionelle teaterforestillinger, kunstudstillinger og filmforevisninger. Salen er en multifunktionel bygning, som også huser en musik højskole, lokaler til grupper af hobbyfolk, og kontorer til den regionale kultur og turisme administration. Et særligt aspekt ved hallen er, at den blev bygget med lokale materialer - træ og keramik, men på en moderne måde.

<http://cesukoncertzale.lv/en> foto: Andrejs Vasjukevics

Latgale Gors koncertsal

Den første moderne akustiske koncertsal i Letland findes 240 km fra hovedstaden Riga, i Rēzekne. Latgale Gors koncertsalen blev bygget til formålet som en hal med perfekt akustik, bænkerækker, høj kvalitet af lyssætning samt fint in-house teknisk udstyr. Størrelsen og alsidighed af scenen giver en perfekt platform for en række arrangementer. Hallen blev bygget i 2013 og er tegnet af arkitekten Uldis Balodis, som siger: "Karakteren af Gors afspejler indtrykket af den kunstneriske natur og praktiske tilgang, der er karakteristisk blandt Latgaler. Det er som en ovn, hvor flammerne manifesterer den kreative ånd. Flammerne tiltrækker og varmer en rejsende i vinternatten, og Gors er et sted til at opleve kunst, der altid er imødekommende og ægte, uanset om den er stor eller lille. "

<http://latgalesgors.lv/>

Dzintari Koncertsal

Dzintari koncertsal åbnede dørene i 1936. Det er kun 23 km fra Riga. Stedet var kendt som en koncert park for

Edinburgh kurstedet så langt tilbage som 1897 (Dzintari blev kaldt Edinburgh indtil 1922). Dzintari Koncertsal er et fremragende eksempel på træarkitektur i Jūrmala og er en del af den lettiske kulturelle kanon. I 2001 blev området omkring koncertsalen tilføjet til UNESCO World Cultural Heritage listen. Hallen tilbyder fremragende akustik og harmoni mellem musik og natur på Østersøens kyst.

<https://www.dzintarukoncertzale.lv/>

Foto: Foto Banka

Den store Ravkoncertsal

Den store ravkoncertsal i Liepāja er det seneste symbol på kultur, der er åbnet i Liepāja i 2015 og som har vundet flere store priser. Hallen er designet af arkitekten Volker Giencke, og den fik den amerikanske arkitektur pris, den europæiske beton pris, den internationale arkitektur pris som det bedste nye arkitektoniske projekt, og den lettiske arkitektur pris, alle i 2016 .

<http://www.greatamber.lv/en>

Den lettiske National Opera

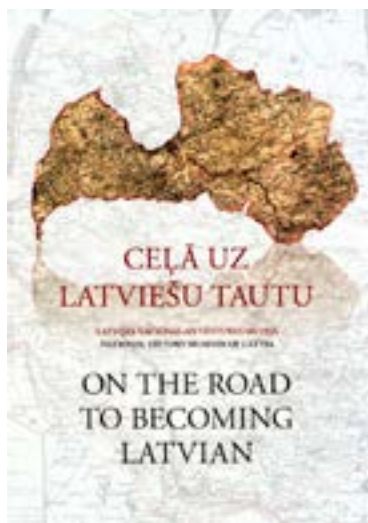
Den lettiske National Opera blev bygget i 1863

<https://www.opera.lv/en/>

På vej til at blive lette

Det nationale historiske museum i Letland (NHML) har udgivet en ny bog ”På vej til at blive lette”, med den hensigt at fortælle den lettiske etniske historie.

Etableringen af en lettisk identitet var en lang og kompliceret proces skabt af en række forskellige faktorer og betingelser, og afspejlet i forskellige historiske kilder: nedskrevne fortællinger og dokumenter, arkæologiske beviser, sproglige data, etnografiske materialer, og så videre. Hoved-

vægten i bogen er lagt på arkæologiske beviser der afspejler både den materielle og åndelige kultur af befolkningen og sporer de sandsynlige ændringer i letternes sociale liv. Bogen er et af de sidste værker i projektet "De lettiske rødder" lanceret af NHML i 1996. Intentionen med projektet var at opspore letternes etniske historie og skabe en fortløbende strøm af udstillinger, publikationer, konferencer og andre arrangementer med fokus på de lokale samfund der taler gamle baltiske sprog, dvs. Kurzeme, Zemgale, Latgale og Selija og Selonians, og dem der taler de finske sprog dvs. Vends og Livs, alle de etniske grupper, der altovervejende skabte den lettiske nation.

Forfattere af bogen er NHML's arkæologer Jānis Ciglis, Baiba Dumpe, Ilze Mālkalniete, Baiba Vaska, Irita Žeiere un Vitolds Muižnieks (redaktør af bogen).

Bogen er udgivet på lettisk og engelsk samtidig.

Is skulptører

Det lettiske is-skulptør hold fra Jelgava - Kārlis Īle, Maija

Puncule og Ainars Zingniks - har vundet endnu en præmie i Harbin Internationale Is og sne skulptur festival. Deres skulptur "Snehjertet" fik andenpladsen i sneskulptur kategorien.

"Enhver form for liv, ethvert naturfænomen og begivenhed, og selv sneen har et hjerte," siger forfatter til ideen og holdlederen Kārlis ile. Han er ikke kun kendt som en is og sne billedhugger, men også ild og sand kunstner. Både individuelt og med sit hold har han fået mange guldmedaljer, sølv og bronze. Holdets hjemby Jelgava er også hjemsted for Jelgava Internationale Is Skulptur Festival. I år blev den afholdt for 19. gang, den 10.-12. februar, og temaet var karneval. Juryen havde godkendt 32 professionelle billedhuggere fra otte lande til at deltage i festivalen: Letland, Litauen, Italien, Tyrkiet, Rusland, Mongoliet, Portugal og Irland.

Læs mere om Jelgava Internationale skulptur Festival her: <http://icelv.lv/index.php?ice=en>

Opstart - innovations festival i Riga: Techchill

TechChill, en af regionens vigtigste og mest underholdende opstarts begivenheder fandt stede 9-10. Februar.

TechChill var vært for virksomhedsstiftere, investorer og iværksættere i Riga.

Arrangementet, der startede som en mindre komsammen med blot nogle få mennesker i 2012, forventede 1.000 mennesker i år, hvilket er dobbelt så mange som sidste år, med en imponerende talerrække over to dage og adskillige parallelstrengte.

"Fokus er dog forblevet det samme - at dele global viden og hjælpe nystartede med at træffe de rigtige forbindelser for at få fremdrift, " siger arrangørerne.

Dette års TechChill program er baseret på tre hovedtemaer henover de to dage. Den 9. februar, vil Entreprenørskab på hovedscenen fokusere på den praktiske side af det at skabe en succesfuld virksomhed

Sochi mister retten til at være vært for 2017 Verdensmesterskaberne

Den 10. december 2016 oplyste den lettiske Skeleton For-
ening, at dets hold ville boykotte VM i Sochi i februar
2017 som reaktion på den voksende skandale, om doping i
Rusland. (Skeleton er en vintersport der har visse ligheder
med bobslæde og kælkk). Det betød, at nummer et skeleton
udøver på dette tidspunkt, Martins Dukurs, måtte droppe
den største konkurrence i denne sæson. Dukurs har været
World Cup-mester syv gange og har vundet sølvmedaljer ved
de sidste to OL. Letland har vundet syv vinter olympiade
medaljer, alle i denne glide sport. Ved legene i Sochi i 2014,
var Dukurs favorit til at vinde guldmedalje, men han blev
slået af Aleksandr Tretyakov fra Rusland, hvis navn også
optrådte på en doping liste, der blev lækket fra Rusland.
Den 13. december besluttede den Internationale bobslæ-
de og Skeleton forening (IBSF) dog at de ikke ville afholde
mesterskaberne i Rusland, et land anklaget for statsstøttet
doping. En ny værtsby blev Königssee i Tyskland og Dukurs
blev her nr. 1 foran en tysker.

Udvalg og oversættelse ED

Martin Dukurs foto: Ina Fassbender

Dialogmøde med Vestager og Dombrowski

Mødet var arrangeret af Europakommissionen i samarbejde med Det Kgl. Bibliotek. Det var ikke en diskussion mellem de 2 fra EU kom-

missionen. Det var et såkaldt dialogmøde, hvor publikum kunne spørge de to medlemmer af kommissionen. Svarene var selvfølgelig politiske i den forstand at de to støttede kommissionens beslutninger.

Nogle få løsrevne udsagn:

Det kan blive svært at øge den sociale dimension. De fleste lande vil gerne etablere en fælles minimumsløn, men Danmark har f.eks. ikke en minimumsløn fastsat af regeringen.

W: Vi er neutrale i vores jagt på skattesnyd og går efter både store og små

D: Vi har fælles værdier på tværs af Atlanten.

W: Min opgave er at sørge for at der er fair konkurrence, jeg kan ikke bestemme hvilken skat de enkelte lande skal have men den må ikke være konkurrenceforvridende.

W: Vi må gerne støtte elektricitetsproduktion i Danmark

men så skal alle i EU blot have adgang til den billigere elektricitet det resulterer i.

D: Vi er nødt til at acceptere interne grænser så længe migration er et problem.

D: Vi vil i EU forsøge at have mange muligheder for energiforsyning for at blive mest mulig uafhængig af en leverandør

D: Det går i den rigtige retning med at EU bliver mere og mere selvforsynende med energi og sparer på energi, her er DK godt med.

W: TTIP er i dybfryseren

W: Vi burde droppe begrebet "free trade", TTP er f.eks. en 10 cm tyk rapport, fordi der netop er megen regulering omkring handelsaftaler.

W: Vi bør i EU være med til at definere og skabe måder at handle på.

D Programmet i Grækenland er på sporet. (Dette benægtes dog af en del kritikere)

W: Man kan ikke prioritere vækst eller klimaændringer, de må gå hånd i hånd.

W: Vi bør have en plan for hvad EU27 vil. GB må derimod lave planer for sig selv.

D: Vi har allerede i mange måneder forsøgt at ændre kursen i EU så EU tager sig af de store ting og overlader de mindre ting til nationalstaterne. Men det er en balancegang som ikke er let.

D: Om Trump, vi må se hvad han vil. De baltiske lande er meget bekymrede for hvad hans udtalelser betyder. Vigtigt med soldater i de baltiske lande

Spørger fra salen: Jeg mener det skal have første prioritet at fortælle om EU, vi skal rebrande EU, ikke tale om EU som noget udenfor.

W: Vi kan ikke lægge kommunikation oven på det vi gør, det skal være reelt. Vi skal have en bedre historie at fortælle.

D: Mener ikke de mange lande er et problem. Det er vigtigt hvad vi kan blive enige om.

Spørger: Problem at vi både har euregler og nationale regler.

Allan Fisker takker af

Fra Allan Fisker har vi modtaget følgende:

Kære venner her er de sidste nyheder og ændringer i min rige gerning. Jeg føler mig rig ikke på penge, jeg har hvad jeg har behov for og det er nok. Venner og livsindhold er mere end godser og diamanter, godser kan brænde og diamanter kan stjæles eller tabes.

De der vil være venner med en fordi man ejer meget er væk når rigdommen forsvinder.

De venner jeg som klunser har, er der ikke for at få del i hvad jeg ejer, men støtter og bifalder min gerning.

Det er ikke mennesker med SELV-FINE fornemmelser!

Tak til Jer Alle!

Ophør af Allan Fiskers Støtteforening.

Allan Fisker har arbejdet med Nødhjælpen til Letland (og en del andre steder), og har gennem årene arbejdet utrætteligt næsten døgnet rundt med at samle og pakke nødhjælp m.v. men han stopper nu med at sende tøj, sko, køkkenudstyr m.v. til Letland i containere.

Han vil dog stadig samle nødhjælp ind, men i mindre omfang, hvor han nu vil samle ind til Ukraine.

Foreningen Danmark-Letland vil gerne sige tak til Allan Fiskers støtteforening og til Allan Fisker selv, som har gjort et kæmpe arbejde med at skaffe nødhjælp til Letland og som vi har fulgt her i bladet.

Vi ønsker ham alt det bedste fremover med mange gode aktiviteter.

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.com
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Bestyrelsesmedlem	mobil 40312345 nibendix@mail.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	mobil 2532 0470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	mobil 23444179 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	dk. tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@newmail.dk lettisk tlf. 371 29326966 anitaviz@inbox.lv
	Anda Dyrhund-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Peter Fjerring Frederik VI's Allé 6, 1th 2000 Frederiksberg Bestyrelsesmedlem	mobil 2025 1783 peterfjerring@hotmail.com
	Anita Vogelius Anne Mette Johannsen suppleanter	anitensis@hotmail.com amj2002@ofir.dk

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Girokonto (indbetalingskort) til: **07 736 54 (type 01)**.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø

Tlf. 3927 6000

embassy.denmark@mfa.gov.lv

www.am.gov.lv/copenhagen

Ambassadør: Kaspars Ozoliņš

Ambassadørens sekretær Sandra Jurika

Tredje sekretær: Linda Kucina

House Manager: Kaspars Judzis

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia

Tlf. +371 6722 6210

rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da

Ambassadør: Hans Brask

hanbra@um.dk

Konsul/Attaché:

+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Mūkusalas iela 3, Riga, LV-1423, Letland

Tlf.+371 728 99 94

Tlf.+371 728 82 21

[mailto: dki@dki.lv](mailto:dki@dki.lv)

Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Leder Michael Mørch.

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Anda Dyrland-Parbst

Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER for 2016

04. april kl. 19.00 Generalforsamling i Kilden,
Nygårds Plads 31, Brøndbyøster
Offentlige transportmuligheder: bus
9A, bus 13 eller S-tog: Brøndbyøster St
10. juni kl. 14 Jani Fest
Brydegården Loen
Kratvej 9, 2760 Måløv
oplysning om tidspunkt hos Anita
Vogelius: anitensis@hotmail
- 14.juni kl. 16 Mindehøjtideligheden ved Monumentet
på Vestre Kirkegård.
Vestre Kirkegårds Alle 15,
2450 Kbh. SV
23. aug. Foreningens 25 års jubilæum
afholdes på Ambassaden.
Tidspunkt senere.

Har du svært ved at betale kontingent?

Der er mange muligheder!

Vil du have hjælp så ring til en fra bestyrelsen og vi vil hjælpe dig over telefonen.

Det letteste for os er:

Girokonto (indbetalingskort): **07 736 54 (type 01)**. eller

netbank: **Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654**

Men hvis du insisterer kan vi også klare

Mobil Pay på 23444179, husk at skrive at det er kontingent.

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

240 km fra hovedstaden Riga, i Rēzekne er Latgale Gors koncertsal